

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, såvitt angår jordbruksärenden.

(1:a avd.)

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 1 mars 1946 avlåtna proposition, nr 163, angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, i vad propositionen avser framställningar berörande jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 1 mars 1946 bilaga 7 (s. 43—49).

Driftbudgeten.

Nionde huvudtiteln.

H. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.

1:o) **Egnahemsbildning: Bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk, reservationsanslag.** Under denna anslags-titel har för vardera av budgetåren 1940/41 och 1941/42 anvisats ett reservationsanslag av 75 000 kronor. Med hänsyn till tillgängliga reservationer å anslaget har för budgetåren 1942/43 och 1943/44 anslagsanvisningen begränsats till 25 000 kronor årligen. För budgetåret 1944/45 har liksom för innevarande budgetår (IX. H. T. 45, p. 143; r. skr. nr 9) anslaget av samma anledning endast uppförts med ett formellt belopp av 100 kronor. Beträffande bestämmelserna för anslagets användning hänvisas till statsliggaren s. 800.

Enligt uppgift från egnahemsstyrelsen utgjorde reservationen å anslaget den 1 juli 1945 omkring 47 000 kronor.

Här torde få erinras, att riksdagen i skrivelse den 21 mars 1945, nr 116, medgivit, att av förevarande anslag finge under budgetåret 1945/46 disponeras högst 50 000 kronor till viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland. Genom beslut den 25 maj 1945 har Kungl. Maj:t i samband med inrättandet av lokala jordnämnder i Väster- och Norrbottens län för berörda verksamhet föreskrivit bland annat, att vardera jordnämnden skulle äga att under budgetåret 1945/46 tills vidare från ifrågavarande anslag bevilja bidrag till inlösen av byggnader till belopp av högst 10 000 kronor.

I skrivelse den 25 januari 1946 har *egnahemsstyrelsen* hemställt, att å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår måtte anvisas ett anslag av ytterligare 200 000 kronor för bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»Såsom framgår av vad i ärendet anförts, ha de vid ingången av löpande budgetår för ifrågavarande ändamål disponibla medlen visat sig otillräckliga. I betraktande av den stora betydelse förevarande bidragsverksamhet äger för tillskapandet av mera bärkraftiga jordbruk synes en förstärkning av anslaget böra ske. Vid beräkningen av det ytterligare medelsbehovet böra jämväl beaktas de anspråk, som under det löpande budgetåret ställas på anslaget till följd av den beslutade försöksverksamheten för åstadkommande av en bättre fastighetsarrondering i Norrland. Med hänsyn till nu angivna förhållanden synes å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 böra anvisas det av *egnahemsstyrelsen* angivna beloppet, 200 000 kronor.»

Med hänsyn till föreliggande behov av ytterligare medel för ifrågavarande bidragsverksamhet under löpande budgetår anser sig utskottet böra tillstyrka anvisning av tilläggsanslag för ändamålet i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning. Utskottet hemställer sålunda,

Utskottet.

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av 200 000 kronor.

I. Fiskeriväsendet.

2:o) **Kostnader för viss utprickning i Skagerack.** Sedan hösten 1941 ha till ledning för de svenska västkustfiskarena funnits utlagda sjömärken, utmärkande den västra gränsen av det för fiske tillåtna området öster om det tyska minbältet i Skagerack. Sådana sjömärken ha efter beslut av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall anskaffats och iordningställt av lotsstyrelsen, varefter de utlagts genom chefens för marinen föranstaltande. Sålunda utlades genom Kungl. Maj:ts beslut den 26 september 1941 tre s. k. konprickar i

härför avsett område. Sedan dessa prickar till följd av den tyska minspärrens utvidgning 1942 gått förlorade, utsattes jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 22 januari 1943 tre nya prickar, varefter genom beslut den 3 mars 1944 utlades ytterligare två konprickar i dessa farvatten. Medel till anskaffandet och iordningställandet av dessa prickar samt, i förekommande fall, för reparation av dem ha anvisats från anslagen under nionde huvudtiteln till Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen eller Extra utgifter.

Efter det chefen för marinen i skrivelse den 2 juni 1944 meddelat, att tre av ifrågavarande prickar kommit att befinna sig inne i det tyska minbältet samt att möjlighet icke förefunnos att bärga desamma, bemyndigade Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1944 lotsstyrelsen att snarast möjligt anskaffa och iordningställa tre nya konprickar, varjämte Kungl. Maj:t förklarade sig framdeles vilja meddela beslut i fråga om anvisande av medel för bestridande av lotsstyrelsens kostnader härför.

I skrivelse den 27 februari 1945 hemställde chefen för marinen sedermera, att, då samtliga fem konprickar försvunnit från sina platser, fem nya prickar med förankringsanordningar måtte anskaffas och utläggas. I beslut den 23 mars 1945 uppdrog Kungl. Maj:t åt lotsstyrelsen att anskaffa och iordningställa fem prickar. Kungl. Maj:t förklarade sig tillika såsom i sistberörda beslut framdeles vilja meddela beslut i fråga om anvisande av medel för bestridande av lotsstyrelsens kostnader för omförmälda materiels anskaffande och iordningställande.

Slutligen anförde chefen för marinen i skrivelse den 4 augusti 1945, att ifrågavarande fem prickar, vilka av svenska marinen överlämnats till vederbörande tyska myndigheter för att utläggas genom dessas försorg, på grund av det tyska sammanbrottet icke blivit utlagda samt att prickarna sedermera återlämnats till Sverige, därvid dock till prickarna hörande förankringsmateriel icke återstälts. I anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t den 27 september 1945 åt lotsstyrelsen att snarast möjligt anskaffa för ifrågavarande prickar erforderlig förankringsmateriel samt att iordningställa desamma. I samband härmed förklarade sig Kungl. Maj:t framdeles vilja, på framställning av lotsstyrelsen, meddela beslut i fråga om medel till bestridande av styrelsens samtliga kostnader för utprickning i berörda farvatten.

I skrivelser den 4 oktober 1944 och den 11 december 1945 har *lotsstyrelsen* meddelat, att styrelsens sammanlagda kostnader för anskaffande och iordningställande av utprickningsmateriel jämlikt Kungl. Maj:ts tre sistnämnda beslut uppgått till 15 313 kronor 40 öre.

Departementschefen har i ärendet anført följande:

»Till täckande av lotsstyrelsens utgifter för anskaffande och iordningställande av ifrågavarande sjömärken ha medel icke anvisats av Kungl. Maj:t intill ett belopp av 15 313 kronor 40 öre. Medel synas emellertid snarast böra ställas till lotsstyrelsens förfogande för detta ändamål. Då härför tidigare använda anslag icke nu lämpligen kunna anlitas, synas särskilda medel böra anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår i form av ett särskilt anslag, benämnt Kostnader för viss utprickning i Skagerack.»

Förevarande framställning biträdades av utskottet som följaktligen hemställer, Utskottet.

att riksdagen må till *Kostnader för viss utprickning i Skagerack* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 15 400 kronor.

J. Skogsväsendet.

3:o) **Kostnader för virkesmätning.** Detta anslag är för innevarande budgetår uppfört med 80 000 kronor. Från anslaget avses skola bestridas de kostnader, som kunna uppkomma i anledning av lagen den 30 juni 1942 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden den 24 november 1944 och den 4 maj 1945 ha tillkallats en utredningsman, hovrättsrådet P. O. Palmqvist, och elva sakkunniga personer att inom skogsstyrelsen biträda vid överarbetning av vissa föreskrifter rörande virkesmätning och därmed sammanhängande frågor. Därför har skogsstyrelsen tillkallat fem personer att såsom experter biträda inom styrelsen vid viss del av utredningen. Utredningsarbetet bedrivs efter två linjer, dels beträffande ifrågasatt ny lagstiftning å området, dels ock för åstadkommande av enhetliga mätningföreskrifter avseende i huvudsak timmer och massaved.

I skrivelse den 13 februari 1946 har *skogsstyrelsen* hemställt om medgivande för styrelsen att verkställa vissa provmätningar samt att medel härför måtte ställas till styrelsens förfogande. Skogsstyrelsen har i sin skrivelse erinrat att jämlikt kungörelsen den 31 december 1943 (nr 944) mätning av massaved och sågtimmer m. m. skall, där mätningen är avsedd att ligga till grund för bestämmande av vederlag för virket, utföras enligt av skogsstyrelsen meddelade föreskrifter i den mån Kungl. Maj:t ej därom särskilt förordnat. Där så finnes påkallat, skola skilda föreskrifter kunna utfärdas för olika delar av riket. Beträffande kostnaderna för provmätningarna har styrelsen framhållit att dessa, som beräknades till 50 000 kronor, syntes böra bestridas från det under nionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till *Kostnader för virkesmätning*.

Departementschefen har anfört följande i ärendet:

»I likhet med skogsstyrelsen finner jag lämpligt, att de av styrelsen utarbetade förslagen till instruktion för mätning av massaved prövas i praktisk mätning innan sådan instruktion slutgiltigt fastställs. Det av styrelsen framlagda programmet härför giver mig icke anledning till erinran. Riksdagens medgivande torde böra inhämtas att för ändamålet erforderligt belopp, som av skogsstyrelsen beräknats till 50 000 kronor, må bestridas från anslaget till *Kostnader för virkesmätning*.»

Jämväl utskottet finner det vara lämpligt att skogsstyrelsen beredes möjlighet att verkställa ifrågasatta provmätningar av massaved, och vill för- Utskottet.

denskull tillstyrka att härför erforderliga medel ställas till styrelsens förfogande. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att för anordnande av i det föregående omförmälda provmätningar må tagas i anspråk högst 50 000 kronor av det å riksstaten för budgetåret 1945/46 under nionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Kostnader för virkesmätning.

Stockholm den 4 april 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 17.
